

NEWS

A mindenütt jelen lévő Digliotéka

2050 – a láthatatlan tudás megjelenítésének korszaka

2026. május 31., Tobias Engl

Így kezdődik egy átlagos nap a mindenütt jelen lévő Digliotéka világában – egy gigantikus tudástárban, amelyhez személyes őrző is tartozik. Ami harminc évvel ezelőtt még könyvtár volt, ma már nem hely és nem is alkalmazás, hanem a hétköznapiak egyik rétege. Láthatatlan háló, amely a megfelelő pillanatban, a megfelelő helyen kínálja fel a megfelelő információt. Aki egy idegen városba lép, annak tudásterébe is belép – a forgalmi helyzet, a hivatali ügyintézés útjai, a vészhelyzeti pontok ott várnak a szeme sarkában. Aki kórházba lép, azt végigvezetik a folyosókon, összekapcsolják a várakozási idejével és a leleteivel, névtelenül, mégis személyre szabottan. Aki konferenciára megy, még a kézfogás előtt ismeri beszélgetőpartnereit, és minden nyelvet úgy ért, mintha a sajátja volna. A könyvtár légkörre vált.

Az igazi csoda azonban nem a kollektív felhő, hanem az a bensőséges tudásvilág, amelyet mindenki magában hordoz. A chip kisebb egy homokszemnél, és jóval több pusztán tárolónál. Szűr, rendez, együtt gondolkodik, és a tudatot meg a gondolkodás sebességét százszorosára, olykor ezerszeresére bővíti. Ahol korábban másodpercek kellettek egy döntéshez, ott ember és MI most a másodperc törtrésze alatt mérlegel százféle szempontot – ajánlatokat hasonlít össze, diagnózisokat kérdőjelez meg, kockázatokat becsül fel, szerződéseket vizsgál át. A személyes Digliotéka nem archívum, hanem kísérő és tanácsadó közeg, amely sosem alszik, és pontosan akkor egészít ki, amikor szükség van rá; se korábban, se később.

Képernyők ebben a világban már nincsenek. A retinavetítés rétegeket húz a látható világ fölé. Értékelések, nyitvatartási idők, útjelzők pihennek a látómezőben, egy pislantás, és eltűnnek. A közvetlen neurális hozzáférés olvasás és hallás nélkül jeleníti meg a tudást. A mátrixterek a tárgyalók és műtők falait, asztalait és mennyezetét tájékoztató felületekké alakítják. Akik pedig még tartanak egy kis távolságot, azoknak ott maradnak az okoslencsék és okosszemüvegek. Információ mindenütt, pontosan akkor, amikor szükség van rá.

A ScreenWay, akkoriban egy kis müncheni vállalat, azzal kezdte, hogy képernyőket szerelt fel oda, ahol addig csak papír lógott ... szállodákba, előcsarnokokba, konferenciatermekbe és várótermekbe. Ami egyszerűen digital signage néven futott, egy hosszú átalakulás első lépése volt. A lapos kijelzőkből élesebb, hálózatba kötött, végül láthatatlan kijelzők lettek; a kijelzőkből bármilyen felületre vetített képek; aztán elszakadtak az anyagtól, és végül közvetlenül a tudatban bukkantak fel. Ezzel az átalakulással a vállalat a nevét is megváltoztatta: a ScreenWay-ből ScreenAway lett, röviden „SCAW”. Csendes szójáték, amely egy korszak kézjegyévé vált, hiszen a képernyő útja egyben a képernyőtől elvezető út is volt.

A SCAW-t sosem a hardver tette naggyá, hanem egy szinte régimódi gondolat: a megfelelő információ a megfelelő helyen, a megfelelő pillanatban, a megfelelő embernek. „Mi sosem képernyőket árultunk” – mondják a vállalatnál. „Abban segítettünk, hogy a vendégek szívesen látottnak érezzék magukat, a betegek eligazodjanak, az utazók rendben megérkezzenek. Ez a feladat ma is létezik, csak másképp néz ki.” De mit jelent a tanulás, ha minden tudás lehívható? Már nem a tárolást, hanem a megértést. Az adatok ismerete triviális; átlátni őket, felelősséget vállalni a következményeikért, megkülönböztetni a helyeset a helytelentől – ez ennek az évezrednek a műveltsége. A Digliotéka szállítja a tudást, a chip feldolgozza; amit egyikük sem ad, az az ízlés, a bátorság és a bölcsesség.

Lena este lehunyja a szemét, és nyugalmi módba kapcsolja a chipjét – régi kiváltság ez, az éjszaka teljesen hálózat nélkül. Levesz egy könyvet a polcról: papír, nyomtatott, nehéz a kézben. Most lassabban érti a mondatokat, szavakat kell kikeresnie, eltéved a bekezdésekben. Fárasztó. Lassú. Csodálatos. A Digliotéka készenlétben tartja a tudást, a SCAW rendezi és láthatóvá teszi. A legszebb azonban, amit ez a világ létrehozott, talán az, hogy emlékeztet bennünket arra, mit jelent embernek lenni – olyan lénynek, amely mindentudó képek nélkül is képes még rácsodálkozni a világra. Üdvözljük a Digliotékában. A világban. Önmagában. A ScreenWay-nél.